

Akt nr:

P-E1a-0138

AU\$P-E1a-0138

80.

N° 1

P

1-0138

KONTRAKT.

2141/12

Sedan Kungl. Maj:t den 15 december 1911 i och för
torrläggning och odling af vattenushadade
marker, tillhörande 1/4 mtf. Gattabo uti Grim-
mareds socken, Älfsborgs

län, enligt en af Landtbruksingenjören B. Hildebrand
 upprättad, af Kungl. Maj:t fastställd plan med där till hörande kostnadsförslag, i nåder beviljat
 ett låneunderstöd af ettusen fyrahundra (1.400:-)
 kronor, att utgå af 1911 års odlingsfond och lyftas å de tider, som Kungl. Väg- och Vatten-
 byggnadsstyrelsen äger att bestämma; så, och i enlighet med Riksdagens för dylikt stats-
 bidrags åtnjutande gifna, af Kungl. Maj:t gillade föreskrifter, ~~håfva~~ ^{har} undertecknad, ~~och~~
 bilagda protokoll af den ~~valda~~ ^{valda} till Direktion,

i och för detta företag med Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen, å Kungl. Maj:ts och
 Kronans vägnar, afslutat följande kontrakt, hvarigenom ~~jag~~ ^{er} ~~å~~ ^{er} vederbörande intressenters i
 arbetsföretaget vägnar åtaga ^{er} och förbinda ~~oss~~ ^{er mig}

§ 1.

Att arbetet, hvarvid ~~vi~~ ^{jag} skyldiga att underkasta ~~oss~~ ^{er mig} alla de villkor och kontroller,
 som af Kungl. Maj:t prövas lämpliga och nödiga, skall utföras sålunda, att vattenafledningen
 och afdikningen för odlingsarbetet skola vara påbörjade före 1 juni 1912
 och fullbordade senast den 1 september 1913 samt odlingen vara utförd inom den
1 september 1915, allt i noggrann öfverensstämmelse med den fastställda
 arbetsplanen, utan att anspråk på ytterligare bidrag af allmänna medel må vidare kunna
 väckas; ~~skolande vi~~ ^{skall jag} genom kontant tillskott, materialier, arbete eller annat bidrag bestrida
 hvad till hela odlingsföretagets fullbordande kan erfordras utöfver det lämnade lånebidraget,
 samt de utförda arbetena, så länge någon del af lånet återstår ogulden, vederbörligen underhålla.

§ 2.

Att i händelse afvikelse, utan därtill erhållen vederbörlig tillåtelse, skett från den fastställda arbetsplanen,

eller arbetet, utan att anstånd med detsamma utförande blifvit af Kungl. Maj:t medgifvet, icke inom därför bestämd tid fullbordats,

eller om, innan vattenaflednings-, afdiknings- och odlingsarbetet blifvit fullbordadt, afsynadt och godkänt, Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen skulle finna den säkerhet, som blifvit för kontraktets fullgörande ställd, icke vidare vara nöjaktig, eller om, innan lånet blifvit genom laga kraft ägande beslut fördeladt på de hemman, hvilka för återbetalningen skola ansvara, Kungl. Statskontoret skulle finna den säkerhet, som blifvit för lånet ställd, icke vidare vara nöjaktig, och ny säkerhet, som af vederbörande myndighet godkännes, icke varder inom bestämd tid aflämnad,

eller om den bestämda annuiteten icke varder i behörig tid erlagd,

det ankommer på Kungl. Maj:t att låta inställa all vidare utbetalning af statsbidraget samt återfordra hvad däraf uppburits, att på en gång eller efter hand till Kungl. Statskontoret inbetalas inom den tid, som af Kungl. Maj:t bestämmes; och ~~skola då~~ ^{skall då} sålunda lyftade och återburna medel jämväl erlagga fem procent årlig ränta från lyftningsdagen till dess återbetalning sker.

§ 3.

Att för den tjänsteman, som af Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen eller Kungl. Landtbruksstyrelsen förordnas att å arbetet verkställa besiktning, uppvisa den för detsamma gillade planen med därtill hörande plan- och profilritningar jämte de räkenskaper, hvilka blifvit förda öfver företaget, samt det eller de kontrakt om arbetets öfvertagande på entreprenad till vissa delar eller i dess helhet, som möjligen afslutats, samt att till Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen aflämna uppgift å den person, åt hvilken företagets utförande i hvad det rör sig själfva vattenafledningen anförtros.

§ 4.

Att, efter utfående utaf den del af lånet, som enligt särskild bestämmelse får lyftas på grund däraf att arbetet blifvit börjadt, vid hvarje af de följande lyftningstiderna, innan ytterligare lånemedel må utbejdas, hos Kungl. Statskontoret förete intyg af Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen att, enligt hvad därstädes nöjaktigt styrkts, så mycket af arbetet blifvit utfördt, som skäligen kan anses motsvara hvad i förhållande till det beviljade låneunderstödet belöper å hvad af lånet redan utbejadt; och skall, så vida icke Kungl. Maj:t, med afseende å särskilda förhållanden, pröfvar skäligen annorlunda förordna, någon del af lånet i Kungl. Statskontoret inestå, intill dess vattenaflednings- och afdikningsarbetet är afsynadt och godkänt.

§ 5.

Att vid afslutande af detta kontrakt till Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen öfverlämna, för att i dess arkiv förvaras, bestyrkt kopia af den gillade planen med därtill hörande plan- och profilritningar för arbetet och bestyrkta afskrifter af därtill hörande godkända betänkande och kostnadsförslag, äfvensom att, därest någon afvikelse under arbetets utförande med vederbörlig tillåtelse vidtagits, innan sista delen af låneunderstödet lyftes, till Kungl. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen aflämna fullständig beskrifning jämte ritning, utvisande huru arbetet i följd af denna afvikelse utförts.

§ 6.

Att godtgöra alla kostnader utan undantag, af hvad namn de vara må, som i följd af detta lån föranledas för Kungl. Statskontoret.

§ 7.

Att för fullgörandet af detta kontrakt äfvensom för lyftade statsmedlens återbäring, i fall mot kontraktet brytes, ställa sådan säkerhet, som af Kungl. Väg- och Vattenbyggnads-

styrelsen godkännes, samt för låneunderstödet afgifva sådan skuldförbindelse och säkerhet för dess uppfyllande, som af Kungl. Statskontoret antagas.

Till yttermera visso äro häraf två lika lydande exemplar upprättade, som skedde i

Gattabo, den 10 April 1912.
Grimmarud

J. A. Bernethson

Att Grimmarud J. A. Bernethson i Gattabo
i bägges vår närvaro egenhändigt undertecknat förestående kontrakt, intyga

C. N. Brodén
Nyköping,
Adress: Kungälv.

Johan Brodén, f. b. t. u.
Adress Kungälv.

Med stöd af Kungl. brefvet den 15 december
1911... antager Kungl. Väg- och Vattenbyggnads-
styrelsen, å Kungl. Maj: och Kronans vägnar,
detta kontrakt. Stockholm den 14 augusti 1912.

con
gr.

B. Stafing

Ernst Lager

2141/12

Arskrift.
N:6

P 1-0138

Tillhör den av Kungl. Majt den 15 december 1911 under vissa villkor fastställda arbetsplanen.

Stockholm den 21 mars 1912.

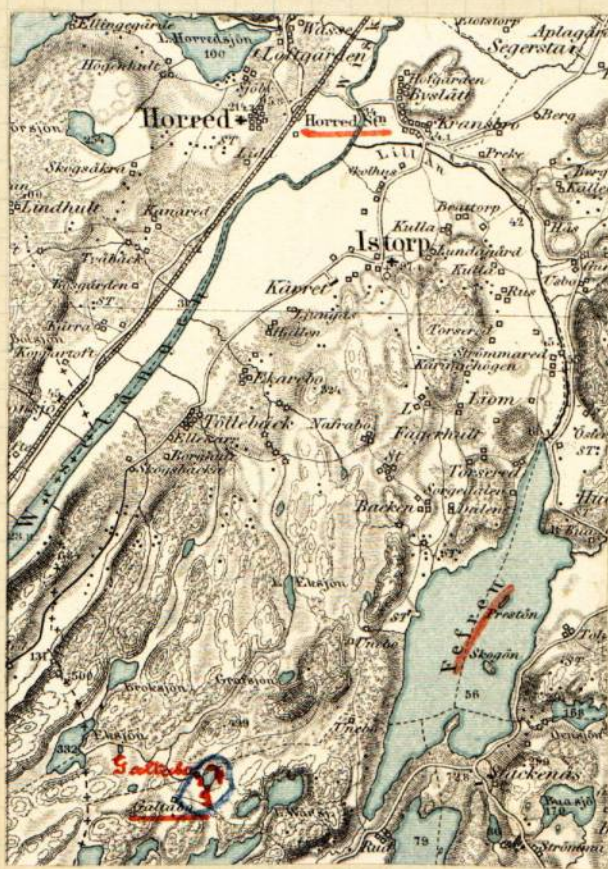
Fridolf Wijnblad.

Carl G. Insulander.

Förslag

till förväggring och odling av vatten-
skadade marker, tillhörande $\frac{1}{4}$ mull Galt-
bo uti Grinnareds socken, Marks härad
av Ålvsborgs län.

Översiktskarta.

1:100.000

Förslag

till torrläggning och odling av vattenkadade
marker, tillhörande $\frac{1}{4}$ mull Gallabo uti Grim-
mareds socken, Marks härad av Ålvsborgs län.

sedan Kungl. Lantbruksstyrelsen under år
1908 förordnat mig att verkställa undersökning för torr-
läggning av vattenkadade marker, tillhörande $\frac{1}{4}$ mull
Gallabo uti Grimmareds socken av Ålvsborgs län, har
sådan undersökning verkställts under efterföljande
samma år, varefter vederbörligt erhållit förslag
till sådan torrläggning.

Företaget berör endast en jordägare, ägaren till
den ifrågakommande hemmansdelen J. A. Berndtsson.

Den samma Berndtsson numera förklarar att
han till detta arbetes utförande önskar erhålla lån ur Sta-
tens odlingplånefond, får jag för sådant ändamål, jäm-
likt föreskrifterna i förnyade instruktionen för Statens
lantbruksingenjörer den 11 februari 1896, härmed avgi-
va följande

Betänkande.

Orientering.

Torrläggningsslägenheten är belägen c:a en mil norr om Grimmarö kyrka uti en v-ländig och svåråtkomlig skogstrakt. Kommunikationerna dit äro synnerligen primitiva och avståndet från närmaste järnvägsstation, Flöred, på Varberg - Boråsbanan, är ungefär tre mil.

Orsaken till markens vatten-skadade skick.

Orsaken till vatten-skadan är att söka däri, att avloppet från den lilla sjö-tjärn, kring vilken markerna ifråga äro belägna, är helt och hållet stängt av ett berg, vilket man ej förmått genomspränga.

Infallet är emellertid utomordentligt gott och endast berget blir öppnat, är det lätt sänka vattenytan i tjärnet.

Arealer och jordmån.

Den areal jord, det är fråga om att torrlägga, utgör $1,46$ h:ar, - däraf är åker $0,69$ h:ar, - äng $2,88$ h:ar och vitmossa $0,89$ h:ar.

Jordmånen är vad den drögliga marken beträffar dygord på sand eller grus; mossarne bestå av vitmossa på grus.

Avkastning och jordvärden.

Den nuvarande avkastningen pr år från de ifrågavarande markerna är mig och tillkallade synemän uppskattad till $78,30$ kronor och den blivande ^{års} nettoavkastningen efter torrläggningen till $178,50$ kronor, vadan alltså genom

torrläggningen uppstår en förbättring i form av ökad årsavkastning av kronor 100,20.

Evaluerat efter fem procent motsvara dessa avkastningsiffror ett nuvarande jordvärde av 1566,- kronor, - ett blivande jordvärde efter torrläggningen av 3570,- kronor och alltså genom torrläggningen åstadkommes ett ökat jordvärde av 2004 kronor.

Kostnadsförslag.

Under bilaga litt. C bifogas kostnadsförslag för torrläggningen och för odlingen.

Torrläggningskostnaden är beräknad till 1900,90 kronor och utgör sålunda 70 av jordförbättringsvärdet.

Odlingkostnaden är beräknad till 288,- kronor.

Nederbördsområde och vattenmängder.

Det nederbördsområde, vars överflödiga vatten skall avföras genom avlopps-graven från tjärnet, är helt obetydligt, så att någon särskild beräkning av dess omfång för kalkylering av framrymande vattenmängd vid flod synes överflödig. Även minsta dimensioner i avloppet torde väl räcka till.

Lutningar och dimensioner.

Avloppet från tjärnet upptages med en bottenlutning av 1:1000, - bottenbredd i berg 0,80 m., för övrigt 0,60 m., -

sidolutning i berg 1:0,1 och i dyjjorden 1:0,5.

Tränne sidodiken, litt. B och C föreslås grävas i lägen, som plankartan visar. Bottenlutningarna bliva här starka, - bottenbredd 0,30 m. (i berg 0,60 m.), - sidolutning 1:0,5 (ovan berget i diket litt. B 1:1).

Bro.

Över utloppet från tjärnet inlägges en ~~stet~~ enkel träbro, enligt ritning, uti där nu framgående enskild utfartsväg.

Avdikningens effekt.

Genom det föreslagna torvlägningsarbetets utförande komma de nu vattenskadade markerna att så torvläggas, att de med fördel kunna brukas såsom åker samt tärkdikas.

Vitnossarne komma att uttorka och förlora sina frostspridande egenskaper.

Avdikningens laglighet.

Emot torvlägningsföretaget möter intet lagligt hinder.

Lökanden är ensam ägare av all mark runt omkring tjärnet och ingen annans rätt beröres av företaget.

Genom vattnets utsläppande genom det nya utloppet kan icke vållas någon översvämning av å nedanför liggande marker.

Då emellertid företaget omfattar sänkning av vattenytan i en sjö, om än denna är helt liten, lär det vara nödigt att till företags utförande söka tillstånd från det allmännas sida.

Arbets utförande.

Hela torvlägningsarbetet bör vara fullständigt fullbordat inom två år, efter sedan lån utdelingslänefonden beviljats.

De torvlagda markernas framtida skötsel.

De torvlagda markerna, vilka äro helt

lätto odlade, böra under några år drivas med havre-
odling, till vilken gödes med 200 kilo superfos-
fat och 200 kilo ^{Kali} per h:ar. Ilederna kan jorden läg-
gas i vanlig cirkulation, men ~~klokt~~ klokt är nog
^{att} arbeta med gräsodling.

Liknande med statsmedel in-
derstött företag i närheten.

Till reglering av vattenytan i sjön Tevern, be-
lägen c:a en halv mil nordost om förevarande torv-
läggningssläktenhet, torde lån ur odlingslånefonden ha-
va på sin tid beviljats.

Företaget kan synas obetydligt, men
är nog av stor betydelse för sökanden med hans nu helt
ringa areal odlad gammal mark. Dessutom minskas
genom företagets utförande även frostländigheten.

Jag tillåter mig därför vördsamt och livligt
tillstyrka, att åt sökanden måtte få beviljas ett lån ur
odlingslånefonden till det belopp, vartill kostnaden för
torvläggningen blivit beräknad, eller kronor 1300,-.

Detta betänkande åtföljes av:

- 1:o) Översiktskarta i skalan 1:100 000,
- 2:o) Tabell, bit. litt. A,
- 3:o) Ägobeskrivning, bit. litt. B,
- 4:o) Kostnadsförslag, bit. litt. C,
- 5:o) Härdeförteckning och uppskattningsslängd bit. litt. D,
- 6:o) Planarkarta i skalan 1:4000 samt profil- och
sektionsritningar och bränning i skalan
1:4000 för längd och 1:100 för övrigt, uti ett blad.

Länsstyrelsens resolution rörande tillstånd från det all-
männas sida här följa.

Vänersborg den 2 januari 1911.

Ex officio

Bror Emil Hildebrand.

Tabell.

I sitt vid undersökningen befintliga skick utgöres avdikningsområdet av

åker

äng

vitmossa

Summa

Genom de föreslagna arbetenas utförande förändras samma område till

åker (förbättrad)

åker (fört äng)

vitmossa

Summa

Hela avdiknings- området.				Länsökandens andel			
Areal h:ar		Värde kr.		Areal h:ar		Värde kr.	
-	69	414	-	-	69	414	-
2	88	1152	-	2	88	1152	-
-	89	-	-	-	89	-	-
4	46	1156	-	4	46	1156	-
-	69	690	-	-	69	690	-
2	88	2880	-	2	88	2880	-
-	89	-	-	-	89	-	-
4	46	3570	-	4	46	3570	-

Vänersborg den 2 januari 1911.
Bror Emil Hildebrand.

Ägobeskrivning.

Beskrivnings- och värderingslängd över vatten-skadad mark till nedanstående lånesökande lillhörigt hemman.

Hemmanets		Hemman och ägare	Areal								Jordförbättringens värde genom avdikningen		Värde genom odling	
N:o	Stuk		Öker	Äng som bi-behållas		Äng till odling		Örman	Örman	Ä den till odling för reslagarna marken	Ä övrig mark	i medeltal	Ä hemmanet	
1/4		Gallabo, J. A. Berndtsson Summa	-	69	-	-	2	88	-	89	1728	-	276	-
			-	69	-	-	2	88	-	89	1728	-	276	-
											2004/-			

Vänersborg den 2 januari 1911.
 Bror Emil Hildebrand.

Läge sträcka o m.r	Längd m.	Djup m.	Bredd botten m.	Arbete.	Hub. m.	Q kr.	Kostnad	Summa
<u>A. Torrläggningkostnad</u>								
<u>Utlappet A.</u>								
0+10		-	0,60					
+ 48	38	1,95	0,80	berg	30-	8,-	240	-
+ 70	22	1,55	0,60	~	18-	~	144	-
				dry	30-	0,60	18	-
+ 80	10	1,50	~	~	20	~	12	-
				berg	3	8-	24	-
+ 106	26	-	~	dry	14	0,60	840	-
				1 bror av trä			50	-
					Lia		49640	
Tillägg 10% till föreläande							4860	545-
<u>2) Diket B.</u>								
0	26	1,10	0,30	dry	20	0,60	12	-
+ 30	30	1,50	~	~	60	~	36	-
- 1	70	0,90	~	~	120	~	72	-
- 2	100	1,50	~	~	120	~	72	-
				sand och grus	50	2-	100	-
				berg	5	8-	40	-
+ 24	24	1,60	~	dry	70	0,60	42	-
- 3+20	96	1,50	~	~	272	~	16320	-
					Lia		53720	
Tillägg 10% till föreläande							5280	590-
<u>3) Diket C.</u>								
0		1,30	0,30	2,90				
- 4	100	1,60	~	3,50	2,50	0,60	150	-
				dry	20	1-	20	-
				sten och grus	192	0,60	11520	-
- 5	100	1,20	~	2,70	120	0,60	72	-
+ 50	50	1,60	~	3,50	115	~	69	-
+ 70	40	1,50	~	3,30			20	-
				grävning i sjön				
					Lia		49620	
Tillägg 10% till föreläande							4380	470-
<u>4) Förräkningskostnad m. m.</u>								
Totalsumman torrläggningkostnad								1681-
B. Odlingkostnad					2,88kr:ar	@ 100,-		288-
Vänersborg den 28 januari 1910.								
Bron Emil Hildebrand.								
Vid arbetsplanens fastställande har kostnaden beräknats till								
för vattenavledningen							1681	-
~ odlingen och tegelbyggnaden							288	-
Summa kr.							1969	-
Stockholm den 21 mars 1912								
P. Axel Karlsson,								
Byråingenjör.								

Hävedförklaring och uppskattningslängd över vattensjuka marker till herrn af 1/4 mil Galtabo uti Grinnareds socken, Marks härad af Åhusborgs län.

[illegible]

Sålunda efter bästa förmåga uppskattat och
rätt uträknat, betygga

Galtaba den 28 februari 1910, ex officio

Bror Emil Hildebrand,

J. Andersson,

David Ivarsson,

lantbrukare -

Rättsskriften, intyga:

C. N. Brodie,
Mythral, Kinnegad.

Andin Svensson
lärare, Kungsäter.

lärare, Kungäters.

5405
14

Godkändt d. 14/12 1914

BEVIS

gjordt med spec. 22.

om verkställd afsynning å

" Torrläggning och odling af vattenskadade marker,
tillhörande 1/4 mantal Galtabo i Grimmareds socken,
Älfsborgs län."

Planen fastställd den 15 December 1911.

Statsbidrag: lån ur 1911 års odlingslånefond,

kronor ettusenfyrahundra (1.400).

Kontrakt om arbetets utförande antaget den 14 Augusti 1912.

Fastställd arbetstid till den 1 September 1913.

Förlängd arbetstid till den 1 September 1914,

medgifven af Kungl Styrenlen i skrifvelse den 22 Nov. 1913.

Beräknad kostnad enl. fastställda kostnadsförslaget,

kronor ettusenniohundrasextionio (1.969).

Vid af undertecknad den 18 Oktober 1914 verkställd slutbesiktning af ofvan angifna arbete har detsamma befunnits utfördt i nära öfverensstämmelse med fastställda arbetsplanen, och kan arbetet i sin helhet sålunda till godkännande förordas.

Göteborg den 7 Nov. 1914.

*1 pikt. finns i ark.
E. St.*

Arthur Asplund

Kapten, Distriktsingeniör.

Stämpel: 0,50 kr.

Lösen: 1,50 kr.

S:ma 2,00 kr.

1 pikt. af. ut. ann.

2.7/11 14.

L.

134
11

134
11
Odl. godl. 26 febr. 1923

19822
Inkom
Fr. Landbrukstidningen
den 13 DEC. 1922

Berättelse

angående verkställd inspektion enligt Kungl. Landbrukstidningens förordnande den 18 juli 1922 av odlingarbetena vid det vattenavlednings- och avrinningsföretag, som avser torrläggning av vattenjuka marker, tillhörande hemmanet Gattabo uti Grinnarens socken av Ålvsborgs län.

Planen fastställd den 15 December 1911.

Statsunderstöd: län från odlingslänsfonden av 1.400:- kronor.

Arbetstid för odlingarbetena till den 1 sept. 1916.

Med den av understrecknad denna dag verkställda inspektionen av ovannämnda odlingarbetena ha dessamma befunnits utförda i enlighet med den fastställda arbetsplanen med det undantag dock att åkerfig. 5 och 6 ännu ej blivit uppodlade. De jordvännen i dessa åkerfigurer till större delen utgöres av oföruddat vitvassra för jag vördnast tillstyrka. Dels den av vederbörande intressent gjorda ansökningen om befrielse från odlingskyldigheten av nämnda åkerfigurer, dels att odlingarbetena för företaget i sin helhet godkännes.

Gattabo pr Grinnarens d. 9. 11. 22.

Klas Westling
stats- o. landbruksingenjör.

1911 års odl.fond.

Förordnandets N: 13.

R A P P O R T

över verkställd besiktning,

enligt särskilt förordnande

från K.Lantbruksstyrelsen av

den 7/10 1916, av odlingsarbetet

vid det företag, som avser

D. No 668

K. Lantbruksstyrelsen

den 9 JAN. 1917

Förläggning af odling av vänskadade marken
täckande 1/2 m. Galtabo uti Grinnarens
socken, Älvsborgs län, södra delen.

Frågorvarande besiktning har ej med-
hunnits under år 1916.

Vänersborg den 31 december 1916.

Bertilssonfidelbrandt

N° 4

2141/12

Härmed intygas, att det för läggning- och odlingsarbete
å kunnant $\frac{1}{4}$ mt. Gattabo i Grönmarks socken af Ås-
bors län, hvar till K. M. beviljat ett odlingslän af 1400 kv.,
✓ är påbörjadt och utförd till omkring en tredjedel;

✓ hvarjämte meddelas, att ägarne till nämnda kunnant,
J. A. Berndtsson, är ende intressenten och själf leder
arbetet.

Kungälvskyrkans Prästgård den 9 Maj 1912.

C. N. Brodin,
kyrkoherde.

2141/12
En af Landbruksingeniøren P. Hildebrand
uppgjort arbejdsplan for tørrlægning af
odling af, vattenskadade marker, tre
hørende $1\frac{1}{4}$ m² Gallabo i Grimmereds
Løkke, junte ² øfrige tre, Arundet hørende
Kortor og hødninger have vi denne
dag tilsat ² ageren af næmnde hemmer
J. A. Berndtson, betygge, Grimmered den
8te April 1912

Alfr. Skanberg Christian Skanberg
Fjerdingsman berg

Förbindelse.

Undertecknad, ägare af det med lån från odlings-
långfundet understödda företaget för torrläggning
och odling af vattenkastade marker, tillhörande $\frac{1}{4}$ mt.
Galtabo mti Grimmered socken, Årbores län, om
hvilket företags utförande kontrakt blifvit den 10 dennes
upprättadt med K. Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen af
K. M. t. och Kronans vägnar, förklarar härigenom - Be-
träffande odlingsarbete med tegelbrukning eller annan an-
skild dikning, som enligt den fastställda arbetsplanen
skall verkställas af mig tillhörig jord, vederbörligt arbets-
direktion, Årbores län eller borgsmännen berättigade att,
därut berörda arbeten icke blifvit af mig inom den
i ovannämnda kontrakt förskrifna tid behöri-
gen utförda, på min beaktad utgåva desamma.
Galtabo, Grimmered, den 13 April 1912.

J. A. Bernström